ตารางประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี เพื่อการรับฟังความคิดเห็นการรับสนับสนุนจากบริษัทยา ของโรงพยาบาลในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในการส่งเสริมธรรมภิบาลระบบยา กระทรวงสาธารณสุข วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2561

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
หน้าประกาศ	เพื่อให้เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการจัดซื้อจัดหายาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันในระดับหน่วยงานและส่วนราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข อาศัยอำนาจตามความในข้อ 16 แห่งระเบียบกระทรวงสาธารสุข ว่าด้วยการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2557 ปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้ ข้อ 1 เกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของกระทรวงสาธารณสุข ให้เป็นไปตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้ ข้อ 2 ให้หน่วยงาน ส่วนราชการ จัดทำแนวทางปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ และประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในที่เปิดเผย ภายในหกสิบวันนับตั้งแต่วันที่ประกาศนี้มีผลบังคับใช้ ข้อ 3 ประกาศฉบับนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป	เพื่อให้เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการจัดซื้อจัดหายาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันในระดับหน่วยงานและส่วนราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข อาศัยอำนาจตามความในข้อ 16 แห่งระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. .... ปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้ ข้อ 1 เกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของกระทรวงสาธารณสุข ให้เป็นไปตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้ ข้อ 2 ให้หน่วยบริการและหน่วยงาน นำเกณฑ์จริยธรรมฯ มาใช้เป็นกลยุทธ์ในการเสริมสร้างธรรมภิบาลระบบยา ข้อ 3 ให้หน่วยบริการและหน่วยงานปลุกจิตสำนึกบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้มีความเข้าใจในเรื่องการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวม ข้อ 4 ให้หน่วยบริการและหน่วยงาน ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผล อย่างเป็นรูปธรรม ข้อ 5 ประกาศฉบับนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป	**ดำเนินการตาม** **1. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2560 เรื่องมาตรการการป้องกันทุจริตในการเบิกจ่ายยาในสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอ** **2. หลักการของเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2557 ลงวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2557** **3. หลักการของเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย พ.ศ. 2559 ลงวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2559**

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
หลักการและเหตุผล	การจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่ขาดจริยธรรม และการใช้ยาที่ไม่สมเหตุผลส่งผลให้เกิดปัญหาการบริโภคยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเกินจำเป็น ราคาแพงเกินควร เป็นปัญหาส่วนหนึ่งของการเข้าถึงยาที่จำเป็นของผู้ป่วย และมีภาระค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลของประเทศที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมการขายที่ขาดจริยธรรมได้ดึงเอาบุคลากรสาธารณสุขเข้าร่วมรับผลประโยชน์ทับซ้อนในรูปแบบต่างๆจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ทั้งที่เป็นผลประโยชน์ทางตรงและผลประโยชน์แอบแฝง การส่งเสริมการขายในกระบวนการจัดซื้อจัดหา ตลอดจนการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในลักษณะดังกล่าว ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของสถานการณ์ปกติของสังคมไทย ทำให้บุคลากรสาธารณสุขบางส่วนเข้าใจผิดและเชื่อว่าผลประโยชน์เหล่านี้เป็นสิทธิที่พึงได้รับหรือใช้ประโยชน์ได้ โดยมิได้ตระหนักว่าจะส่งผลกระทบโดยรวมต่อระบบสุขภาพ ในระดับสากล ประเทศสมาชิกองค์การอนามัยโลกได้มีมติสมัชชาอนามัยโลกที่ 41.17 เมื่อปี 2531 รับรองเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยา ซึ่งขอให้ประเทศต่างๆ และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้นำเกณฑ์นี้ไปสู่การปฏิบัติ และล่าสุดในปี 2553 องค์การอนามัยโลกได้พัฒนาชุดเครื่องมือเพื่อให้ประเทศต่างๆได้ดำเนินการเพื่อธรรมาภิบาลในระบบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา โดยมีเกณฑ์จริยธรรมเป็นส่วนหนึ่งของชุดเครื่องมือนั้น ประเทศไทยโดยกระทรวงสาธารณสุขได้เข้าร่วมในโครงการพัฒนาและนำชุดเครื่องมือดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ	การจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่ขาดจริยธรรม และการใช้ยาที่ไม่สมเหตุผลส่งผลให้เกิดปัญหาการบริโภคยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเกินจำเป็น ราคาแพงเกินควร เป็นปัญหาส่วนหนึ่งของการเข้าถึงยาที่จำเป็นของผู้ป่วย และมีภาระค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลของประเทศที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมการขายที่ขาดจริยธรรมได้ดึงเอาบุคลากรสาธารณสุขเข้าร่วมรับผลประโยชน์ทับซ้อนในรูปแบบต่างๆจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ซึ่งเป็นผลประโยชน์ทางตรงและผลประโยชน์แอบแฝงในรูปแบบต่างๆ เช่น เงินตอบแทน ของกำนัล การเดินทางไปต่างประเทศ เป็นต้น การส่งเสริมการขายในกระบวนการจัดซื้อจัดหาตลอดจนการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในลักษณะดังกล่าว กลายเป็นส่วนหนึ่งของสถานการณ์ปกติของสังคมไทย ทำให้บุคลากรสาธารณสุขบางส่วนเข้าใจผิดและเชื่อว่าผลประโยชน์เหล่านี้เป็นสิทธิที่พึงได้รับหรือใช้ประโยชน์ได้ โดยมิได้ตระหนักว่าจะส่งผลกระทบต่องบประมาณ ธรรมภิบาลของระบบยาและระบบสุขภาพโดยรวม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 มีหลักพื้นฐานของการบริหารบ้านเมืองและสังคมที่ดี 6 ประการคือคือ นิติธรรม (rule of law) คุณธรรม (ethics) ความโปร่งใส (transparency) ความสำนึกรับผิดชอบ (accountability) ความคุ้มค่า (value for money) และการมีส่วนร่วม (participation) เกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้เกิดธรรมาภิบาลและแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องอย่างเป็นรูปธรรม	**4. ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเงินบำรุงของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2561**

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
	สำหรับประเทศไทยมีการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายเภสัชภัณฑ์ เมื่อปี 2537 แต่ยังไม่เคยประกาศใช้ ในปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขได้มีนโยบายและแผนในการพัฒนาระบบธรรมาภิบาลของกระทรวงสาธารณสุข โดยระบบบริหารยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาจัดเป็นส่วนสำคัญในนโยบายดังกล่าว ทั้งนี้ ธรรมาภิบาลมีองค์ประกอบหลัก 6 ด้านคือ นิติธรรม (rule of law) คุณธรรม (ethics) ความโปร่งใส (transparency) ความสำนึกรับผิดชอบ (accountability) ความคุ้มค่า (value for money) และการมีส่วนร่วม (participation) เกณฑ์จริยธรรมจัดเป็นเครื่องมือชิ้นหนึ่งที่จะทำให้เกิดธรรมาภิบาล กระทรวงสาธารณสุข โดยคณะอนุกรรมการจัดทำร่างเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหายาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา จึงได้พัฒนาเกณฑ์จริยธรรมนี้ โดยอาศัยเกณฑ์ต่างๆ ที่ได้ทำไว้แล้ว ได้แก่ เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย (ฉบับมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2555) โดยคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมจริยธรรม ผู้สั่งใช้ยาและยุติการส่งเสริมการขายยาที่ขาดจริยธรรม ในคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เกณฑ์จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ (code of conduct) เรื่อง การปฏิบัติตนในกรณีที่มีความสัมพันธ์กับผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ ซึ่งอ้างอิงหลักการจากข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมของแพทยสภา	กระทรวงสาธารณสุข ได้ออกแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยาของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2557 ลงวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2557 และออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2557 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุข สำหรับหน่วยบริการ หน่วยงาน ผู้สั่งใช้ยา ผู้ประกอบวิชาชีพ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดหา ซึ่งเกณฑ์จริยธรรมฯ ดังกล่าว พัฒนาจากเกณฑ์จริยธรรมขององค์การอนามัยโลกและเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย พ.ศ. 2555 และข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา พ.ศ. 2549 สำนักงาน ปปช. ได้ศึกษามาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการเบิกจ่ายยา ตามสิทธิ์สวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ พบว่าหน่วยบริการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีการกำหนดแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับเกณฑ์จริยธรรมฯ เกือบทุกหน่วยงาน แต่ยังพบว่าประเด็นเงินบริจาคของบริษัทยา หน่วยบริการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีการปฏิบัติตามระเบียบการคลังว่าด้วยการรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ราชการ พ.ศ. 2526 และระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเงินบำรุงของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2536 และแก้ไขเพิ่มเติมอย่างเคร่งครัด แต่ไม่มีระบบการจัดเก็บข้อมูลหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้โรงพยาบาลในสังกัด และจากการสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
	กระทรวงสาธารณสุขมีเจตนารมณ์ให้เกณฑ์จริยธรรมนี้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับสถานพยาบาลและหน่วยงาน ของกระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนผู้สั่งใช้ยา ผู้ประกอบวิชาชีพและบุคลากรสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการการจัดซื้อจัดหา จนกระทั่งถึงการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา เพื่อให้องค์กรสาธารณสุขเป็นแนวหน้า กล้ายินหยัดปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อความถูกต้อง ทำงานเพื่อประชาชนและเป็นแบบอย่างให้กับหน่วยงานอื่นต่อไป	ในภาครัฐ สำนักงาน ป.ป.ท. และกรมสอบสวนคดีพิเศษ พบว่าการกระทำในลักษณะเป็นกระบวนการโยงใยเป็นเครือข่ายการทุจริตแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ใช้สิทธิ์และเครือญาติ กลุ่มบุคลากรในโรงพยาบาล และกลุ่มบริษัทจำหน่ายยา และพบรูปแบบการกระทำผิด 3 ประเภท คือ การสวมสิทธิ์ การยิงยา และการช็อบปิ้งยา **คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาศัยอำนาจตามมาตรา 19 (11) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม** ได้เห็นชอบให้มีข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อใช้เป็นแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในกระบวนการเบิกจ่ายยาตามสิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ ดังนี้ 1. ข้อเสนอแนะเชิงระบบ (1) เสนอให้ผลักดันยุทธศาสตร์การใช้ยาอย่างสมเหตุผล (Rational Drug Use: RDU) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์คำนึงถึงเหตุผลทางวิชาการในการตัดสินใจจ่ายยามากกว่าคำนึงถึงผลประโยชน์จากบริษัทยา (2) การเสนอให้มีศูนย์ประมวลข้อมูลสารสนเทศด้านยา ซึ่งเชื่อมโยงกับโรงพยาบาลทุกสังกัด และกรมบัญชีกลาง เพื่อตรวจสอบการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต และในระหว่างที่ยังไม่มีศูนย์ประมวลข้อมูลสารสนเทศด้านยาดังกล่าว กรมบัญชีกลางต้องมีมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายผู้ป่วยนอกในระบบสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ	**ปรับตามกฎหมายปัจจุบัน เมื่อบังคับใช้**

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
		(3) กำหนดหลักเกณฑ์การจัดซื้อยา เพื่อป้องกันการซื้อยาโดยมีผลประโยชน์ต่างตอบแทน ทั้งนี้ต้องนำเกณฑ์จริยธรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการขายยา และหลักเกณฑ์ตามมาตรา 103/7 และมาตรา 123/5 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาเป็นเกณฑ์ในการจัดซื้อ 2. ข้อเสนอแนะเชิงภารกิจ (1) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายดำเนินการอย่างเข้มงวด (2) ผลักดันให้มีการปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการขายยา (3) ปลุกจิตสำนึกของบุคลากรของรัฐและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังพฤติกรรมการส่งเสริมการขายยา การสั่งจ่ายยา และการใช้สิทธิอย่างไม่เหมาะสม (4) ผลักดันให้มีการจัดทำมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม ตามมาตรา 123/5 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้ภาคเอกชนมีมาตรการป้องกันไม่ให้บุคลากรของตนเสนอประโยชน์ให้แก่บุคลากรของรัฐ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2560 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการ ปปช. โดยมีมติให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการผลักดันให้มีการปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมฯ รวมถึงการบังคับใช้ เพื่อป้องกันการทุจริตในลักษณะดังกล่าวข้างต้น	

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
		ด้วยเหตุนี้ กระทรวงสาธารณสุขจึงได้ปรับปรุงและจัดทำเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ....ขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี และเพื่อให้เป็นหน่วยบริการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กล้ายืนหยัดในความถูกต้องตามหลักจริยธรรม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ทำงานเพื่อประชาชน และเป็นแบบอย่างที่ดีงามให้แก่หน่วยงานอื่นต่อไป	
ประเภทหมวด	หมวด 1 บททั่วไป หมวด 2 ผู้สั่งใช้ หมวด 3 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ หมวด 4 เภสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่นและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหาการจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หมวด 5 บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา และผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หมวด 6 สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน หมวด 7 สถานศึกษา	หมวด 1 บททั่วไป หมวด 2 ผู้สั่งใช้ หมวด 3 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ หมวด 4 เภสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่นและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหาการจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หมวด 5 หน่วยบริการหรือหน่วยงาน หมวด 6 สถานศึกษา หมวด 7 บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา และผู้แทนบริษัทยาหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หมวด 8 การกำกับและติดตามประเมินผล	

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
หมวด 1 **หมวดทั่วไป**	**ยา** หมายความว่า ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท **เวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา** หมายความว่า วัสดุการแพทย์ วัสดุทันตกรรม วัสดุวิทยาศาสตร์การแพทย์ วัสดุเอกซเรย์ วัสดุอื่นๆ ที่ใช้ในทางการแพทย์ และหมายรวมถึงอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้กับผู้ป่วยเฉพาะราย **การส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา** หมายความว่า การให้ข้อมูล ข้อความ การชักชวน จูงใจ หรือการกระทำด้วยวิธีอื่นใดที่มุ่งหมายให้มีการสั่งใช้ การสั่งซื้อ หรือการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเพื่อประโยชน์ทางการค้า **การโฆษณา** หมายความว่า การกระทำไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความเกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเพื่อประโยชน์ทางการค้า **ข้อความ** หมายความว่า เรื่องราวหรือข้อเท็จจริง ไม่ว่าปรากฏในรูปแบบของตัวอักษร ตัวเลข ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมายหรือรูปแบบอื่นใด ที่สื่อความหมายได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการ หรือสื่อใดๆ **ของขวัญ** หมายความว่า ประโยชน์อันเป็นทรัพย์สิน สิ่งของ ของชำร่วย ที่บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยามอบให้แก่บุคคล เพื่อประโยชน์ทางการค้า **ของบริจาค** หมายความว่า สิ่งของที่บริษัทยา หรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยามอบให้แก่สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน	**ยา** หมายความว่า ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท **เวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา** หมายความว่า วัสดุการแพทย์ วัสดุทันตกรรม วัสดุวิทยาศาสตร์การแพทย์ วัสดุเอกซเรย์ วัสดุอื่นๆ ที่ใช้ในทางการแพทย์ และหมายรวมถึงอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้กับผู้ป่วยเฉพาะราย **การส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา** หมายความว่า การให้ข้อมูล ข้อความ การชักชวน จูงใจหรือการกระทำด้วยวิธีอื่นใดที่มุ่งหมายให้มีการสั่งใช้ การสั่งซื้อ หรือการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเพื่อประโยชน์ทางการค้า **การโฆษณา** หมายความว่า การกระทำไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความเกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเพื่อประโยชน์ทางการค้า **ข้อความ** หมายความว่า เรื่องราวหรือข้อเท็จจริง ไม่ว่าปรากฏในรูปแบบของตัวอักษร ตัวเลข ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมายหรือรูปแบบอื่นใด ที่สื่อความหมายได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการ หรือสื่อใดๆ **ของขวัญ** หมายความว่า ประโยชน์อันเป็นทรัพย์สิน สิ่งของ ของชำร่วย ที่บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยามอบให้แก่บุคคล เพื่อประโยชน์ทางการค้า **ของบริจาค** หมายความว่า สิ่งของที่บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยามอบให้แก่หน่วยบริการหรือหน่วยงาน	ปรับให้สอดคล้องกับ 1. ร่าง พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. .... 2.ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเงินบำรุงของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2561

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
	ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หมายความว่า ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่แจกแก่บุคคลหรือหน่วยงานเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับรูปแบบและลักษณะของยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือเพื่อเพิ่มประสบการณ์การใช้ทางคลินิก โดยยกเว้นเพื่อการศึกษาหรือวิจัย	**ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา** หมายความว่า ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่แจกแก่บุคคลหรือหน่วยงานเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับรูปแบบและลักษณะของยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือเพื่อเพิ่มประสบการณ์การใช้ทางคลินิก โดยยกเว้นเพื่อการศึกษาหรือวิจัย **ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้** หมายความรวมถึง 1) การปลดหนี้หรือการลดหนี้ให้เปล่า 2) การให้ยืมโดยไม่คิดดอกเบี้ย 3) การเข้าค้ำประกันโดยไม่คิดค่าธรรมเนียม 4) การให้ค่านายหน้าหรือค่าธรรมเนียมการเป็นตัวแทน 5) การขายหรือการให้เช่าซื้อทรัพย์สินต่ำกว่ามูลค่าที่เป็นจริงตามที่ปรากฏในท้องตลาด 6) การซื้อหรือการเช่าซื้อทรัพย์สินสูงกว่ามูลค่าที่เป็นจริงตามที่ปรากฏในท้องตลาด 7) การให้ใช้สถานที่ ยานพาหนะ หรือทรัพย์สิน โดยคิดค่าเช่าหรือค่าบริการ หรือคิดค่าเช่าหรือค่าบริการน้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า 8) การให้บริการโดยไม่คิดค่าบริการ หรือคิดค่าบริการน้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า 9) การให้ส่วนลดในสินค้าหรือทรัพย์สินที่จำหน่าย โดยให้ส่วนลดมากกว่า ที่ให้แก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า 10) การให้เดินทาง หรือให้ขนส่งบุคคลหรือสิ่งของโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า	

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
		11) การจัดเลี้ยง การจัดมหรสพหรือการบันเทิงอื่นให้ โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่คิด แก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า 12) การให้บริการวิชาชีพอิสระ เช่น แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล สถาปนิก วิศวกร กฎหมาย หรือบัญชี โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่คิดแก่บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า 13) การให้รางวัล 14) การชำระเงินล่วงหน้าหรือการคืนเงินให้ในภายหลัง 15) การอื่นใดซึ่งเป็นการกระทำ ที่ทำให้ผู้นั้นได้รับประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ หรือไม่ต้องออกค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ประกาศกำหนด **ปกติประเพณีนิยม** หมายความว่า เทศกาลหรือวันสำคัญซึ่งอาจมีการให้ของขวัญกัน ให้หมายความรวมถึงโอกาสในการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ความช่วยเหลือตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันสังคมด้วย[1]	

[1] ร่าง พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ....

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
	ผู้สั่งใช้ หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์หรือบุคลากรทางการสาธารณสุขอื่นที่มีสิทธิหรือหน้าที่ในการสั่งใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา **ผู้ประกอบวิชาชีพ** หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ทันตกรรม เภสัชกรรม การสัตวแพทย์ การพยาบาล เทคนิคการแพทย์ กายภาพบำบัด การแพทย์แผนไทย และผู้ประกอบวิชาชีพหรือผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาอื่นตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ **ผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา** หมายความว่า ตัวแทนของบริษัทยาและบริษัทผู้จัดจำหน่ายเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่มีหน้าที่เข้าพบผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อนำเสนอข้อมูลยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา **บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา** หมายความว่า บริษัทหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการผลิต นำเข้าและจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาทั้งในและต่างประเทศ **ผู้บริหาร** หมายความว่า ผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจลงนามหรือมีอำนาจสั่งการในการคัดเลือก จัดซื้อ จัดหายาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน **ผู้มีอำนาจ** หมายความว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่คัดเลือก เสนอ จัดหา หรือดำเนินการสั่งซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน **บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา** หมายความว่า เจ้าหน้าที่โดยตำแหน่งหรือที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดหาของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน	**ผู้สั่งใช้** หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์หรือบุคลากรทางการสาธารณสุขอื่นที่มีสิทธิหรือหน้าที่ในการสั่งใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา **ผู้ประกอบวิชาชีพ** หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ทันตกรรม เภสัชกรรม การสัตวแพทย์ การพยาบาล เทคนิคการแพทย์ กายภาพบำบัด การแพทย์แผนไทย และผู้ประกอบวิชาชีพหรือผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาอื่นตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ **ผู้แทนบริษัทยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา** หมายความว่า ตัวแทนของบริษัทยาและบริษัทผู้จัดจำหน่ายเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่มีหน้าที่เข้าพบผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อนำเสนอข้อมูลยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา **บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา** หมายความว่า บริษัทหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการผลิต นำเข้าและจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาทั้งในและต่างประเทศ **ผู้บริหาร** หมายความว่า ผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจลงนามหรือมีอำนาจสั่งการในการคัดเลือก จัดซื้อ จัดหายาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน **ผู้มีอำนาจ** หมายความว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่คัดเลือก เสนอ จัดหา หรือดำเนินการสั่งซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในหน่วยบริการหรือหน่วยงาน **บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา** หมายความว่า เจ้าหน้าที่โดยตำแหน่งหรือที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดหาของหน่วยบริการหรือหน่วยงาน	

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
	นักศึกษา หมายความว่า ผู้ที่กำลังศึกษาระดับก่อนปริญญา ในสถานศึกษา **สถานศึกษา** หมายความว่า สถาบันการศึกษาระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย หรือสถาบันร่วมสอนในสาขาทางการแพทย์และสาธารณสุข **สถานพยาบาล** หมายความว่า สถานพยาบาลทุกระดับในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข **หน่วยงาน** หมายความว่า หน่วยงานระดับกองหรือเทียบเท่าขึ้นไป หน่วยบริการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งดำเนินการอันเป็นไปเพื่อการรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันและกำจัดโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ การคุ้มครองผู้บริโภค การศึกษา การศึกษาค้นคว้าวิจัยต่างๆ ตลอดจนการชันสูตรและวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือมากกว่า ซึ่งมีการดำเนินการในการจัดหาหรือควบคุมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา	**นักศึกษา** หมายความว่า ผู้ที่กำลังศึกษาระดับก่อนปริญญาในสถานศึกษา **สถานศึกษา** หมายความว่า สถาบันการศึกษาระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย หรือสถาบันร่วมสอนในสาขาทางการแพทย์และสาธารณสุข **หน่วยบริการ**[2] หมายความว่า โรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ หรือที่เรียกชื่อ เป็นอย่างอื่น แต่ปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกัน หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ หรือหน่วยงานอื่นใดในสังกัดกระทรวงซึ่งดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับการสาธารณสุข ตามที่ปลัดกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด **หน่วยงาน** หมายความว่า หน่วยงานระดับกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป หน่วยงานในกำกับ กระทรวงสาธารณสุข องค์การมหาชน และรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งดำเนินการอันเป็นไปเพื่อการรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันและกำจัดโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ การคุ้มครองผู้บริโภค การศึกษา การศึกษาค้นคว้าวิจัยต่างๆ ตลอดจนการชันสูตรและวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือมากกว่า ซึ่งมีการดำเนินการในการจัดหาหรือควบคุมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา	

[2] ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเงินบำรุงของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2561

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
หมวด 2 **ผู้สั่งใช้**	2.1 ผู้สั่งใช้ไม่พึงรับประโยชน์จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ดังนี้ 2.1.1 รับเงินไม่ว่ากรณีใด ๆ ยกเว้นกรณีรับค่าตอบแทนจากการเป็นวิทยากร การบรรยายทางวิชาการ เป็นผู้ได้รับทุนวิจัยจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา 2.1.2 รับของขวัญหรือนันทนาการไม่ว่ากรณีใด ๆ ยกเว้น (1) ของขวัญที่มีมูลค่าไม่เกินสามพันบาทในโอกาสพิเศษหรือวาระตามประเพณี (2) สิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่งานด้านวิชาการที่ส่งผลถึงการบริการทางการแพทย์และ สาธารณสุขที่ยังประโยชน์แก่ผู้ป่วย ให้ได้รับในนามของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน 2.1.3 รับบริการอันเป็นกิจส่วนตัวใด ๆ จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาและผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา 2.2 ผู้สั่งใช้ไม่พึงแสดงตนในการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาใดๆ ต่อสาธารณชนในเชิงธุรกิจ	2.1 ผู้สั่งใช้ต้องปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้โดยเคร่งครัด และไม่รับประโยชน์จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในลักษณะดังต่อไปนี้ 2.1.1 เงินไม่ว่ากรณีใด ๆ ยกเว้นกรณีรับค่าตอบแทนจากการเป็นวิทยากร การบรรยายทางวิชาการ เป็นผู้ได้รับทุนวิจัยจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา 2.1.2 ของขวัญ ของที่ระลึก ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ที่มีผู้มอบให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงคู่สมรสหรือญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เว้นแต่เป็นสิ่งที่อาจได้รับตามกฎหมายหรือกฎ หรือเป็นสิ่งที่ได้รับตามจำนวนที่สมควรตามปกติ ประเพณีนิยมในการปฏิบัติหน้าที่ หรือเป็นการรับ การให้ในลักษณะให้แก่บุคคลทั่วไป หรือตามที่คณะกรรมการ ปปช. ประกาศกำหนด[3] 2.2 ผู้สั่งใช้ต้องไม่แสดงตนในการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาใดๆ ต่อสาธารณชนในเชิงธุรกิจ	

[3] ร่าง พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ....

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
	2.3 ผู้สั่งใช้ไม่พึงรับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศโดยตรง	2.3 ผู้สั่งใช้ต้องไม่รับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศโดยตรง ทั้งนี้การรับสนับสนุนดังกล่าว ต้องผ่านระบบการรับสิ่งสนับสนุนและการกำกับดูแลของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน และต้องคำนึงถึงประโยชน์แก่หน่วยบริการหรือหน่วยงานโดยไม่มีเงื่อนไขข้อผูกมัดเพื่อส่งเสริมการขายยาหรือเวชภัณฑ์ใดๆ ทั้งสิ้น การรับการสนับสนุนกระทำได้เฉพาะค่าเดินทาง ค่าลงทะเบียน ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าอาหาร และค่าที่พัก สำหรับตนเองเท่านั้น และจำกัดเฉพาะช่วงเวลาของการดูงาน การประชุม หรือการบรรยาย[4]	
	2.4 ผู้สั่งใช้พึงเปิดเผยว่าตนมีส่วนเกี่ยวข้องทางผลประโยชน์กับบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยานั้นในสถานะใด เมื่อแสดงความเห็นต่อสาธารณะโดยการพูด การเขียน หรือโดยวิธีการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในทางวิชาการ	2.4 ผู้สั่งใช้ต้องเปิดเผยว่าตนมีส่วนเกี่ยวข้องทางผลประโยชน์กับบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยานั้นในสถานะใด เมื่อแสดงความเห็นต่อสาธารณะโดยการพูด การเขียน หรือโดยวิธีการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในทางวิชาการ	
	2.5 ผู้สั่งใช้ สามารถรับการสนับสนุนการวิจัย โดยผ่านระบบการรับสิ่งสนับสนุนและการกำกับดูแลของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน	2.5 ผู้สั่งใช้ สามารถรับการสนับสนุนการวิจัย โดยผ่านระบบการรับสิ่งสนับสนุนและการกำกับดูแลของหน่วยบริการหรือหน่วยงาน โดยพิจารณาว่าหากสิ่งใดที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่งานด้านวิชาการที่ส่งผลถึงการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ยังประโยชน์แก่ผู้ป่วย ให้ได้รับในนามของหน่วยบริการหรือหน่วยงาน	

[4] ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่องเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย พ.ศ.2559

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
	2.6 ในการนำตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยามาจ่ายให้กับผู้ป่วยหรือหน่วยงาน ผู้สั่งใช้พึงคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาหรือประโยชน์ส่วนตน โดยผ่านระบบกำกับดูแลการรับและการจ่ายตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน ซึ่งควรเป็นระบบที่ตรวจสอบได้ 2.7 ผู้สั่งใช้พึงสั่งใช้ยาด้วยชื่อสามัญทางยา	2.6 ในการนำตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยามาจ่ายให้กับผู้ป่วยหรือหน่วยงาน ผู้สั่งใช้ต้องคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาหรือประโยชน์ส่วนตน โดยผ่านระบบกำกับดูแลการรับและการจ่ายตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของหน่วยบริการหรือหน่วยงาน ซึ่งควรเป็นระบบที่ตรวจสอบได้ 2.7 ผู้สั่งใช้ต้องสั่งใช้ยาด้วยชื่อสามัญทางยาและส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุผล[5]	
หมวด 3 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ	3.1 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ ไม่พึงอนุญาตให้มีการจัดกิจกรรมที่มุ่งให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชน โดยเชื่อมโยงถึงชื่อทางการค้าของยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาหรือการอื่นใดที่เป็นการโฆษณาแอบแฝง ภายในสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน	3.1 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ บังคับใช้เกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ ในหน่วยงานอย่างเป็นรูปธรรม โดย 3.1.1 จัดทำและปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดให้สอดคล้องกับเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ ทั้งนี้ โดยมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าเกณฑ์จริยธรรมฯ นี้ และประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรติดไว้ในที่เปิดเผยให้แก่บุคลากรรับทราบ 3.1.2 ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการปฏิบัติตนตามแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ 3.1.3 ส่งเสริมการให้ความรู้เรื่องเกณฑ์จริยธรรมฯ และผลประโยชน์ทับซ้อนเพื่อให้บุคลากรเกิดความตระหนักรู้ถึงความสำคัญและปฏิบัติ ตามเกณฑ์จริยธรรมฯ	

[5] มติ ครม.วันที่ 12 กันยายน 2560 เรื่องมาตรการการป้องกันทุจริตในการเบิกจ่ายยาในสวัสดิรักษาพยาบาลข้าราชการ ที่ ปปช.เสนอ

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
	3.2 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ พึงจัดให้มีระบบการคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา การคัดเลือกบริษัทผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา รวมทั้งการตรวจสอบการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่โปร่งใส เป็นธรรม เพื่อให้ได้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่มีคุณภาพสูง และเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจมีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา	3.2 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ ต้องกำหนดนโยบายและจัดระบบที่มีธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้และป้องกันมิให้มีผลประโยชน์ทับซ้อน ในกิจกรรมดังต่อไปนี้ 3.2.1 การคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา เพื่อให้ได้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่มีคุณภาพสูง 3.2.2 การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต้นทุน มาตรฐาน ระยะเวลาการส่งมอบ การให้บริการ และราคา ประกอบการตัดสินใจ 3.2.3 การคัดเลือกบริษัทผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ให้กำหนดคุณสมบัติของบริษัทคู่ค้าในคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) และกำหนดบริษัทคู่ค้าปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย และมีระบบการอบรมตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย ที่ออกประกาศโดยคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ และเกณฑ์จริยธรรมฯ ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่มีหลักการและเนื้อหาที่สอดคล้องกับเกณฑ์จริยธรรมฯ ซึ่งเป็นเกณฑ์กลางของประเทศโดยเป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการกำกับดูแลกันเองในสมาคมหรือเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นโดยแต่ละบริษัทเป็นอย่างน้อย เพื่อใช้กำหนดคุณสมบัติของบริษัทคู่ค้าในคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) และให้เป็นคะแนนบวกใน price performance[6] และทำการจัดซื้อโดยใช้กลไกต่อรองราคา	

[6] มติ ครม. ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ ที่ ปปช.เสนอ

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
		3.2.4 การรับเงินสนับสนุนจากบริษัทยาจากการซื้อยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยา (1) ห้ามหน่วยบริการหรือหน่วยงานทำการจัดซื้อ ทำการหารายได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทนทุกประเภทจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์มิใช่ยาเข้ากองทุนสวัสดิการของหน่วยบริการ แต่ให้ดำเนินการดังนี้ 1.1) ให้นำเงินสนับสนุนจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์มิใช่ยา เข้าบัญชีเงินบำรุงของหน่วยบริการตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเงินบำรุงของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2561 1.2) ให้ใช้เป็นราคาสุทธิ ระบุในใบส่งของและใบเสร็จรับเงิน 3.2.5 การรับตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาและยินยอมให้สั่งใช้ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาได้เฉพาะที่มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติไว้ในสถานพยาบาลหรือหน่วยงานนั้น 3.2.6 การควบคุมกิจกรรมส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในหน่วยบริการหรือหน่วยงาน ได้แก่ (1) อนุญาตให้ผู้แทนบริษัทยา พนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ดำเนินกิจกรรมในเวลาและสถานที่ที่กำหนด (2) ห้ามรับสิ่งสนับสนุนจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา เป็นการส่วนตัว เว้นแต่เป็นให้แก่หน่วยบริการหรือหน่วยงาน รวมทั้งกำกับดูแลให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยบริการหรือหน่วยงานอย่างแท้จริง	

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
	3.3 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ พึงจัดระบบการรับสิ่งสนับสนุนจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาให้เป็นไปอย่างเปิดเผยและไม่เจาะจงบุคคล รวมทั้งจัดระเบียบในการกำกับดูแลให้เกิดประโยชน์แก่สถานพยาบาลหรือหน่วยงานอย่างแท้จริง 3.4 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ พึงกำหนดนโยบายหรือกฎระเบียบเพื่อควบคุมกิจกรรมการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน เช่น การกำหนดบริเวณหรือกำหนดเวลาที่อนุญาตให้ผู้แทนหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเข้ามาทำกิจกรรมได้ 3.5 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ พึงกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ในสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงประสิทธิผล ความคุ้มค่าและความปลอดภัยของผู้ป่วย 3.6 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจพึงกำหนดนโยบายการรับตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาและยินยอมให้สั่งใช้ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาได้เฉพาะที่มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติไว้ในสถานพยาบาลหรือหน่วยงานนั้น	(3) ไม่อนุญาตให้จัดกิจกรรมที่มุ่งให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนที่เชื่อมโยงถึงชื่อทางการค้าของยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาหรือการอื่นใดที่เป็นการโฆษณาแอบแฝง[7] 3.3 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ ต้องจัดให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต ระบบควบคุมภายใน และระบบตรวจสอบภายในอย่างเข้มงวดและมีประสิทธิภาพ[8] 3.4 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจต้องปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมเช่นเดียวกับผู้สั่งใช้ในข้อ 2.1 ถึง 2.4	

[7] ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่องเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย พ.ศ. 2559

[8] มติ ครม. 12 กันยายน 2560

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
	3.7 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจพึงปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมเช่นเดียวกับผู้สั่งใช้ในข้อ 2.1 ถึง 2.4		
หมวด 4 เภสัชกร	4.1 เภสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน ไม่พึงเผยแพร่เอกสาร แผ่นผับ แผ่นป้าย หรือสื่อชนิดอื่นใดที่มีเนื้อหาเชิงโฆษณาอวดอ้าง หรือเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาแก่ผู้ป่วยและประชาชน 4.2 ในการนำตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยามาจ่ายให้กับผู้ป่วย เภสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่นและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและสางมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน พึงคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นหารส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือประโยชน์ส่วนตน 4.3 เภสัชกรหรือผู้ประกอบวิชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน พึงเสนอข้อมูลที่มีหลักฐานทางวิชาการที่เชื่อที่ได้เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดหรือคณะกรรมการที่มีชื่อเรียกอื่น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบคัดเลือกรายการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาของ	4.1 เภสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ โดยดำเนินการดังนี้ 4.1.1 ต้องปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรม เช่นเดียวกับผู้สั่งใช้ในข้อ 2.1 ถึง 2.7 โดยเคร่งครัด 4.1.2 ดำเนินกิจกรรมตามนโยบายและระบบที่กำหนดโดยผู้บริหารและมีผู้มีอำนาจกำหนดในข้อ 3.2 เพื่อให้เกิดระบบที่โปร่งใส ตรวจสอบได้และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน 4.2 จัดทำและนำเสนอข้อมูลที่มีหลักฐานทางวิชาการที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาแก่คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดหรือคณะกรรมการอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบคัดเลือกรายการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของหน่วยบริการหรือหน่วยงาน โดยไม่กีดกันบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือมุ่งหวังเพื่อประโยชน์ส่วนตนจากการส่งเสริมการขาย 4.3 ไม่ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่เอกสาร แผ่นพับ แผ่นป้าย หรือสื่อชนิดอื่นใดที่มีเนื้อหาเชิงโฆษณาอวดอ้าง หรือเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาแก่ผู้ป่วยและประชาชน	

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
	สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน โดยไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขาย หรือกีดกันยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือเพื่อประโยชน์ส่วนตน 4.4 เภสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในสถานพยาบาล หรือหน่วยงานปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมเช่นเดียวกับผู้สั่งใช้ในข้อ 2.1 ถึง 2.6		
<u>หมวด 5 หน่วยบริการหรือหน่วยงาน</u> (ปรับ)	**หมวด 6 (เดิม)** 6.1 สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน พึงกำหนดแนวปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรให้เหมาะสมกับบุคลากร แต่ละประเภท ดังนี้ 6.1.1 ผู้สั่งใช้ เภสัชกร ผู้ประกอบวิชาชีพอื่น หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดหา กระจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา (1) การรับเงิน ของขวัญ ของบริจาค หรือบริการใด ๆ จากผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา (2) การแสดงตนในการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายใด ๆ ต่อสาธารณชนในเชิงธุรกิจ และการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการต่อสาธารณะ ในกรณีที่มีความสัมพันธ์กับบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่ใช่ยา	5.1 ต้องดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ดังนี้ 5.1.1 ส่งเสริมให้มีจัดทำแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้และบริบทของหน่วยงาน ทั้งนี้ โดยมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าเกณฑ์จริยธรรมฯ ฉบับนี้ แล้วประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรติดไว้ในที่เปิดเผยให้แก่บุคลากรรับทราบ 5.1.2 ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าวแล้วร่วมกันประกาศเจตนารมณ์ในการปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ 5.1.3 รณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและเกณฑ์จริยธรรมฯ ฉบับนี้ แก่บุคลากรทุกระดับ 5.2 ดำเนินการตามนโยบายและจัดระบบที่มีธรรมาภิบาลโปร่งใส ตรวจสอบได้และป้องกันมิให้มีผลประโยชน์ทับซ้อนตามข้อ 3.2 ในกิจกรรมดังต่อไปนี้	

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
	(3) การรับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงานหรือบรรยายทั้งในและต่างประเทศ (4) การนำตัวอย่างและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยามาจ่ายหรือใช่กับผู้ป่วย (5) การเผยแพร่เอกสาร แผ่นผับ แผ่นป้ายเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้ป่วย (6) การนำเสนอข้อมูลเพื่อการคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด หรือคณะกรรมการที่มีชื่อเรียกอื่น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบคัดเลือกรายการและเวชภัณฑ์มิใช่ยาของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน 6.1.2 ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ (1) การรับเงิน ของขวัญ ของบริจาค หรือบริการใด ๆ จากผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา (2) การจัดกิจกรรมในสถานพยาบาลหรือหน่วยงานที่ให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านสุขภาพที่เชื่อมโยงถึงชื่อการค้า หรือชื่อบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเพื่อป้องกันการโฆษณาแอบแฝง 6.2 สถานพยาบาลหรือหน่วยงานพึงจัดระบบและดำเนินการติดตาม กำกับดูแล เพื่อให้บุคลากรแต่ล่ะประเภทสามารถปฏิบัติตามแนวปฏิบัติในข้อ 6.1	5.2.1 การคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา เพื่อให้ได้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่มีคุณภาพสูง 5.2.2 การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต้นทุน มาตรฐาน ระยะเวลาการส่งมอบ การให้บริการและราคา ประกอบการตัดสินใจ 5.2.3 การคัดเลือกบริษัทผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ให้กำหนดคุณสมบัติของบริษัทคู่ค้าในคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) ต้องปฏิบัติตามปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย และมีระบบการอบรมตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย ที่ออกประกาศโดยคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ และเกณฑ์จริยธรรมฯ ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่มีหลักการและเนื้อหาที่สอดคล้องกับเกณฑ์จริยธรรมซึ่งเป็นเกณฑ์กลางของประเทศ โดยเป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการกำกับดูแลกันเองในสมาคมหรือเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นโดยแต่ละบริษัทเป็นอย่างน้อย เพื่อใช้กำหนดคุณสมบัติของบริษัทคู่ค้าในคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) และให้เป็นคะแนนบวกใน price performance[9] และทำการจัดซื้อโดยใช้กลไกต่อรองราคา 5.2.4 การรับเงินสนับสนุนจากบริษัทยาจากการซื้อยาและเวชภัณฑ์มิใช่ยา	

[9] มติ ครม. 12 กันยายน 2561

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
	6.3 กรณีที่สถานพยาบาลหรือหน่วยงานมีการจัดประชุมวิชาการโดยได้รับการสนับสนุนงบดำเนินการวิทยากรหรือข้อมูลวิชาการจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา พึงเปิดเผยการสนับสนุนดังกล่าวให้ผู้เข้าร่วมประชุมรับทราบทุกครั้ง 6.4 การรับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงานหรือบรรยายทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ อันก่อประโยชน์ให้สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน และไม่มีเงื่อนไขข้อผูกมัดเพื่อส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาใด ๆ ทั้งสิน โดยให้รับการสนับสนุนในนามสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน และให้สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน จัดทำระบบการรับการสนับสนุนและกำหนดเกณฑ์คัดเลือกบุคลากรที่สมควรให้ไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ โดยพึงรับการสนับสนุนได้เฉพาะค่าเดินทาง ค่าลงทะเบียน ค่าวิทยากร ค่าอาหาร และค่าที่พักสำหรับตนเองเท่านั้นและจำกัดเฉพาะช่วงเวลาและสถานที่ของการดูงาน การประชุม หรือการบรรยายทางวิชาการ กรณีการได้รับการสนับสนุนให้ไปศึกษาดูงานในต่างประเทศจะต้องขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น	(1) ห้ามหน่วยบริการหรือหน่วยงานทำการจัดซื้อทำการหารายได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทนทุกประเภทจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์มิใช่ยาเข้ากองทุนสวัสดิการของหน่วยบริการ แต่ให้ดำเนินการดังนี้ 1.1) ให้นำเงินสนับสนุนจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์มิใช่ยา เข้าบัญชีเงินบำรุงของหน่วยบริการตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเงินบำรุงของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2561 1.2) ให้ใช้เป็นราคาสุทธิ ระบุในใบส่งของและใบเสร็จรับเงิน 5.2.5 มีการกำหนดระเบียบและระบบการรับและสั่งใช้ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา 5.2.6 มีการกำหนดระเบียบเพื่อควบคุมกิจกรรมส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ดังนี้ 1) อนุญาตให้ผู้แทนบริษัทยา พนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ดำเนินกิจกรรมได้เฉพาะในเวลาและสถานที่ที่กำหนด 2) ห้ามรับสิ่งสนับสนุนจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเป็นการส่วนตัว เว้นแต่เป็นการ ให้แก่หน่วยบริการหรือหน่วยงาน รวมทั้งกำกับดูแลให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง 3) ไม่อนุญาตให้จัดกิจกรรมที่มุ่งให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชน หรือเผยแพร่ เอกสาร แผ่นพับ แผ่นป้าย เพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้ป่วยเชื่อมโยงถึงชื่อทางการค้าของยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาหรือการอื่นใดที่เป็นการโฆษณาแอบ	

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
		แฝง[10] 5.3 การรับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเพื่อจัดประชุมวิชาการโดยรับการสนับสนุนงบดำเนินการ วิทยากร หรือข้อมูลวิชาการจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาให้รับได้ แต่ต้องเปิดเผยการสนับสนุนดังกล่าวให้ผู้เข้าร่วมประชุมรับทราบทุกครั้ง 5.4 การรับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงานหรือบรรยายทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ กระทำได้เฉพาะกรณี ดังต่อไปนี้ 1) เป็นการประชุมอบรมทางวิชาการอันก่อประโยชน์ให้หน่วยบริการหรือหน่วยงาน และไม่มีเงื่อนไขข้อผูกมัดเพื่อส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา 2) ให้รับการสนับสนุนในนามหน่วยบริการ หรือหน่วยงาน และให้หน่วยบริการหรือหน่วยงาน จัดทำระบบการรับการสนับสนุนและกำหนดเกณฑ์คัดเลือกบุคลากรที่สมควรให้ไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ โดยให้รับการสนับสนุนได้เฉพาะค่าเดินทาง ค่าลงทะเบียน ค่าวิทยากร ค่าอาหาร และค่าที่พักสำหรับตนเองเท่านั้นและจำกัดเฉพาะช่วงเวลาและสถานที่ของการดูงาน การประชุม หรือการบรรยายทางวิชาการ 3 กรณีการได้รับการสนับสนุนให้ไปศึกษาดูงานในต่างประเทศจะต้องขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น	

[10] ประกาศคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เรื่องเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย พ.ศ. 2559

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
<u>หมวด 6</u> **<u>สถานศึกษา</u>** **(ปรับ)**	**<u>หมวด 7</u>** 7.1 สถานศึกษาไม่พึงอนุญาตให้ผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเข้าพบนักศึกษาเพื่อการโฆษณายาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา 7.2 สถานศึกษาไม่พึงอนุญาตให้มีการจัดกิจกรรมให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาแก่นักศึกษา ที่เชื่อมโยงถึงชื่อทางการค้าของยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือบริษัทยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเพื่อป้องกันการโฆษณาแอบแฝง 7.3 สถานศึกษาไม่พึงอนุญาตให้แก่นักศึกษารับเงิน ของขวัญ ของบริจาค หรือการสนับสนุนอื่น ๆ จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาโดยตรง 7.4 สถานศึกษาพึงจัดระบบการรับการสนับสนุนและการกำกับดูแลการสนับสนุนการศึกษาและกิจกรรมทุกประเภทจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาให้มีความโปร่งใส เพื่อป้องกันการโฆษณาและส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา 7.5 สถานศึกษาพึงควบคุมดูแลให้อาจารย์และบุคลากรของสถานศึกษานั้น ประพฤติตนเป็นแบบอย่างอันดีแก่นักศึกษา ทั้งในแง่จริยธรรมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ และความสัมพันธ์ที่เหาะสมกับบริษัทยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือผู้แทนยาหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา 7.6 สถานศึกษาพึงจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นการให้ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาอย่างสมเหตุผล และการเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่เชื่อถือได้ โดยปราศจากการชี้นำทางธุรกิจ	**<u>หมวด 6</u>** สถานศึกษาต้องดำเนินการดังนี้ 6.1 ไม่อนุญาตให้ผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเข้าพบนักศึกษาเพื่อการโฆษณายาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา 6.2 ไม่อนุญาตให้มีการจัดกิจกรรมให้ข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาแก่นักศึกษา ที่เชื่อมดยงถึงชื่อทางการค้าของยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือบริษัทยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเพื่อป้องกันการโฆษณาแอบแฝง 6.3 ไม่อนุญาตให้แก่นักศึกษารับเงิน ของขวัญ ของบริจาค หรือการสนับสนุนอื่น ๆ จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาโดยตรง 6.4 จัดระบบการรับการสนับสนุนและการกำกับดูแลการสนับสนุนการศึกษาและกิจกรรมทุกประเภทจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาให้มีความโปร่งใส เพื่อป้องกันการโฆษณาและส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา 6.5 ควบคุมดูแลให้อาจารย์และบุคลากรของสถานศึกษานั้น ประพฤติตนเป็นแบบอย่างอันดีแก่นักศึกษา ทั้งในแง่จริยธรรมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ และความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับบริษัทยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือผู้แทนยาหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา 6.6 จัดหลักสูตรการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นการให้ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาอย่างสมเหตุผล และการเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่เชื่อถือได้ โดยปราศจากการชี้นำทางธุรกิจ	

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
	7.7 สถานศึกษาพึงจัดหลักสูตรให้แก่นักศึกษา ที่มุ่งเน้นจริยธรรมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับและความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับบริษัทยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือผู้แทนยาหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา 7.8 สถานศึกษาพึงกำหนดนโยบายให้อาจารย์และบุคลากรเปิดเผยความเกี่ยวข้องกับบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่เมื่อมีการแสดงความเห็นต่อสาธารณะ ไม่ว่าโดยการพูด การเขียน หรือวิธีการอื่นใดในทางวิชาการ	6.7 จัดหลักสูตรให้แก่นักศึกษา ที่มุ่งเน้นจริยธรรมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับและความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับบริษัทยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือผู้แทนยาหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา 6.8 กำหนดนโยบายให้อาจารย์และบุคลากร เปิดเผยความเกี่ยวข้องกับบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่เมื่อมีการแสดงความเห็นต่อสาธารณะ ไม่ว่าโดยการพูด การเขียน หรือวิธีการอื่นใดในทางวิชาการ	
หมวด บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา และผู้แทนยาหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา (ปรับ)	**หมวด 5** 5.1 กระทรวงสาธารณสุขสนับสนุนให้บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา และผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทยที่คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติหรือคณะอนุกรรมการในคณะกรรมการประกาศ 5.2 บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาพึงสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้แทนยาหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาให้ความร่วมมือเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมนี้	**หมวด 7** 7.1 กระทรวงสาธารณสุขต้องแจ้งให้บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา และผู้แทนบริษัทยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยารับทราบและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ และมาตรา..... ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ*ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต* พ.ศ. ...เพื่อส่งเสริมให้เกิดระบบที่มีธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน 7.2 บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้แทนบริษัทยาหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมฯ ในกิจกรรม ดังต่อไปนี้ 7.2.1 ให้ข้อมูลที่หลักฐานทางวิชาการที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ เพื่อใช้คัดเลือกหรือประกอบการตัดสินใจเพื่อสั่งใช้หรือสั่งซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา	

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
	5.3 ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหาและส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาผู้แทนยาหรือพนักงานขายและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา พึงเคารพและปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานพยาบาลหรือหน่วยงานอย่างเคร่งครัด	7.2.2 ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย และมีระบบการอบรมตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย ที่ออกประกาศโดยคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ และเกณฑ์จริยธรรมฯ ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่มีหลักการและเนื้อหาที่สอดคล้องกับเกณฑ์จริยธรรมซึ่งเป็นเกณฑ์กลางของประเทศ โดยเป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการกำกับดูแลกันเองในสมาคมหรือเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นโดยแต่ละบริษัทเป็นอย่างน้อย เพื่อใช้กำหนดคุณสมบัติของบริษัทคู่ค้าในคุณลักษณะเฉพาะ (TOR) และให้เป็นคะแนนบวกใน price performance[11] 7.2.3 ปฏิบัติตามแนวทางการจัดซื้อจัดหาและส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาและแนวทางการให้การสนับสนุนในรูปแบบต่างๆ ให้แก่ผู้สั่งใช้ยา ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ เภสัชกร หน่วยบริการหรือหน่วยงาน และสถานศึกษาตามที่เกณฑ์จริยธรรมนี้กำหนดอย่างเคร่งครัด	

[11] มติ ครม. 12 กันยายน 2560

หมวด	ประกาศ ฯ พ.ศ. 2557	ประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี	เหตุผล
หมวด 8 การกำกับดูแลและติดตามประเมินผล	**ไม่มี**	ให้ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในหน่วยบริการและหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุขทุกระดับ รวมถึงสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กำหนดระบบกำกับติดตามและประเมินผลในการปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมฯ โดยมีการรายงานในระบบรายงานและติดตาม แล้วสะท้อนกลับ เพื่อให้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์จริยธรรมฯ นี้ ในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง	

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข
13 กุมภาพันธ์ 2561